

23 -06- 2021

les
hidro

Številka: 35108-0147/2021-2 - MR
Datum: 22. 6. 2021

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Celje, Glavni trg 1, 3000 Celje, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo podjetja Plinovodi d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11b, 1001 Ljubljana (v nadaljevanju: investitor), ki ga zastopa podjetje Projekt d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica, naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitor mora pred gradnjo »Prenosnega plinovoda R21AZ, Konjiška vas – Oplotnica«, po projektni dokumentaciji DGD – Tehnično poročilo z grafičnimi prilogami, št. projekta 15225_07, marec 2021, projektanta Projekt d.d. Nova Gorica, Nova Gorica, odg. vodja projekta Matjaž Makarovič, u.d.i.a, ki na območju krajevne pristojnosti ZVKDS, Območne enote Celje (t.j. na območju občine Slovenske Konjice) poteka z delom trase na območju registriranega arheološkega najdišča **Tepanje - Arheološko območje Javornik (EŠD 29843), pri izdelavi dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja upoštevati naslednje pogoje:**

1. S stališča varstva nepremične arheološke dediščine je potrebno na delu trase prenosnega plinovoda na parc. št. 159/2, 159/1, 157/1, 157/2 in 154, vse k.o. Tepanje, ki poteka na območju Arheološko območje Javornik, v koridorju dl. pr. 300 m in širini 12 m (na površini pr. 3600 m²) - skladno z 28. tč. 3. člena ZVKD-1 - **izvesti predhodne arheološke raziskave za določitev vsebine in sestave najdišča – intenzivni površinski in podpovršinski terenski pregled (ITP) in arheološki testni izkop** z ročnim izkopom testnih jam (TJ) velikost 1 x 1 m in v globino do sterilne geološke osnove; testne jame se izkopljejo v mreži na pr. 50 m (skupaj 7 TJ na trasi koridorja).
2. Predhodne arheološke raziskave se izvedejo v skladu s strokovnimi standardi arheološke stroke (Pravilnik o arheoloških raziskavah, poglavje 2.3.2, Ur. l. RS št. 3/13).
3. **Na osnovi rezultatov arheološke raziskave bodo podani nadaljnji ukrepi varstva nepremične arheološke dediščine.**
4. Kadar predvidena dela posegajo v registrirano arheološko najdišče, krije stroške predhodne arheološke raziskave investitor (1. točka, druga alineja 34. člena ZVKD-1). Predhodna arheološka raziskava obsega tudi poizkopalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča (28. tč. 3. čl. ZVKD-1) in pripravo arheološkega poročila z ovrednotenjem gradiva in interpretacijo.
5. **Za izvedbo predhodne arheološke raziskave je skladno z 31. členom ZVKD-1 potrebno na Ministrstvu za kulturo pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheoloških ostalin.**

II. Za preostali del trase plinovoda, kljub neevidentiranem arheološkem potencialu velja splošno zakonsko določilo o varstvu nepremične arheološke kulturne dediščine in sicer, da če se na območju ali predmetu posega naključno najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

III. Pričetek raziskave mora biti usklajen z izbranim izvajalcem predhodne arheološke raziskave in pisno ali po elektronski pošti (tajnistvo.ce@zvkd.si) prijavljen ZVKDS, Območni Celje vsaj 5 delovnih dni prej, da se lahko pravočasno zagotovi strokovni nadzor, ki ga ZVKDS izvaja v okviru svoje redne dejavnosti.

IV. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

V. Stroški organu v tem postopku niso nastali; potencialni investitor oz. pooblaščenec sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

ZVKDS, Območna enota Celje je dne 26. 5. 2021 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenega mnenja za gradnjo »Prenosnega plinovoda R21AZ, Konjiška vas – Oplotnica«, ki na območju krajevne pristojnosti ZVKDS, Območne enota Celje (t. j. na območju občine Slovenske Konjice) predstavlja poseg v registrirano arheološko najdišče **Tepanje - Arheološko območje Javornik (EŠD 29843)**. Investitor je prek pooblaščenca zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka ter pooblastilo za vođenje postopka.

Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da investitor za poseg pred zahtevo za izdajo kulturnovarstvenega soglasja ni pridobil kulturnovarstvenih pogojev prav tako niso izvedene potrebne predhodne arheološke raziskave. Prvi odstavek 29. člena ZVKD-1 določa, da je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja/mnenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS. Ker zahteva investitorja vsebinsko sicer ustreza zahtevi za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in je zato na njeni podlagi mogoče vsebinsko odločiti o kulturnovarstvenih pogojih za predlagani poseg, je ZVKDS, Območna enota Celje zadevo obravnaval kot zahtevo za izdajo kulturnovarstvenih pogojev, odločil in izdal predmetne kulturnovarstvene pogoje.

Iz investitorjeve vloge izhaja, da želi pristopiti k novogradnji prenosnega plinovoda na odseku od Konjiške vasi do Oplotnice. Premer cevovoda znaša DN 150, širina koridorja pa 12 m. Predvidena je izgradnja nadzemnih objektov v sklopu odcepa Konjiška vas in RP Oplotnica. Poseg se izvaja na območju za katerega sta krajevno pristojni dve enoti ZVKDS Območna enota Celje za območje v občini Slovenske Konjice ter Območna enota Maribor za območje v občini Oplotnica.

Tepanje - Arheološko območje Javornik je območje povečanega arheološkega potenciala glede na najdbe odlomkov poznosrednjeveške lončenine, dokumentiranih v sklopi ekstenzivni terenski pregledov v letu 2012. Arheološko območje je v severnem delu naselja Tepanje, zahodno od zaselka Prode (Brode).

Pri pregledu arhiva je bilo ugotovljeno, da so bile leta 2012 izvedene predhodne arheološke raziskave za oceno arheološkega potenciala, metode 5-6. Rezultati v Poročilu 0515/2009 – Ocena arheološkega potenciala na območju DPN za prenosni plinovod zanka Zreče, nosilec projekta maja Bricelj, ZVKDS, CPA, so na območju Javornik (območje V, ZE 39-43 pri ETP pregledih) pokazale povečane količine srednjeveške keramike, dokaj enakomerno porazporejene po celotnem območju, skupaj kar 22 odlomkov lončenine.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi ali z določbami prostorskega akta, v registrirano nepremično dediščino pa v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za registrirano arheološko najdišče **Tepanje - Arheološko območje Javornik (EŠD 29843)** varstveni režim določen v *Uredbi o državnem prostorskem načrtu za prenosne plinovodne zanke do Zreč (Ur. l. RS št. 15/2014)*, ki v 21. čl. (ohranjanje kulturne dediščine) med drugim navaja:

- (1) Kulturna dediščina se med gradnjo varuje pred poškodovanjem in uničenjem. Območja kulturne dediščine so razvidna iz grafičnega dela državnega prostorskega načrta (Prikaz stanja prostora). Investitor zagotovi ukrepe za varstvo kulturne dediščine.
- (2) Investitor na območju državnega prostorskega načrta, kjer načrtovane ureditve segajo v območje registriranega arheološkega najdišča, pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja zagotovi predhodne arheološke raziskave za vrednotenje arheološkega potenciala.
- (3) Pri gradnji v območju registriranega arheološkega najdišča se poseg omeji na kar najmanjšo površino, ki še omogoča gradnjo. Če se med arheološkimi raziskavami ali med deli odkrijejo arheološke ostaline, se rešitve v skladu z varstvenim režimom prilagodijo tako, da bo dediščina kar najmanj ogrožena.

(4) Obseg predhodnih arheoloških raziskav opredeli pristojna območna enota zavoda za varstvo kulturne dediščine. Za posege v registrirana arheološka najdišča je treba pridobiti njihovo soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline.

ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja:

- pogoj št. 1-6 predpisujejo izvedbo predhodnih arheoloških raziskav v obliki ITP, saj peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja oz. mnenja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je določil obveznost oprave predhodnih raziskav v obliki ITP in arheološkega testnega izkopa, saj prostor izkazuje povečan arheološki potencial, ki pa prostorsko in globinsko ni zamejen do te mere, da bi omogočal natančnejšo opredelitev do predvidenih posegov v prostor.
- Za izvedbo predhodne arheološke raziskave je skladno z 31. členom ZVKD-1 potrebno na Ministrstvu za kulturo pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheoloških ostalin.

Če se na območju ali predmetu posega izven varovanih območij naključno najde arheološka ostalina, mora najditelj/lastnik zemljišča/drug stvarnopravni upravičenec na zemljišču ali njegov posestnik/investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1) ter izbranega izvajalca predhodne arheološke raziskave.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega presodil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Na osnovi rezultatov arheološke raziskave bodo podani nadaljnji ukrepi varstva nepremične arheološke dediščine, ki bodo po prejetju potrjenega strokovnega poročila o opravljeni arheološki raziskavi, po potrebi natančneje opredeljene v dopolnitvi teh kulturnovarstvenih pogojev.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Ur.l. RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodila:

Mateja Ravnik, univ. dipl. arheol.
konservatorica

Odločila vodja območne enote:
Danijela Brišnik, univ. dipl. arheol.
konservatorska svetnica

Vročiti:

- Investitorju - po pooblaščenju: Projekt d.d. Nova Gorica, Kidričeva 9a, 5000 Nova Gorica – OSEBNO

